

EU-initiativ i korthet

Nya regler för mjölksektorn

BAKGRUND

- Som svar på mjölkkrisen 2009 – då bönder hällde ut mjölk på gator och fält – föreslår EU-kommissionen nya regler för mjölkmarknaden. Reglerna ska bidra till
 - **en stabilare marknad** – utbud och efterfrågan ska balanseras genom bättre avtal mellan mjölkbönder och mejerier
 - **jämnare inkomst för bönderna** – deras kollektiva förhandlingsposition gentemot mejerierna ska stärkas
 - **större öppenhet och insyn** i hela mejerikedjan.

VARFÖR MÅSTE EU AGERA I DEN HÄR FRÅGAN?

- Mjölkproduktionen regleras av **EU:s jordbrukspolitik**. EU ska också se till att alla medlemsländer verkligen tillämpar jordbruksreglerna.
- Avtalsrätten ser dock inte likadan ut överallt och **länderna kan fortfarande bestämma** om avtalen mellan bönderna och mejeriföretagen ska vara obligatoriska.

VAD INNEBÄR FÖRSLAGET?

- **Formella avtal** ska uppmuntra alla aktörer i mejerisektorn att
 - bättre följa med i **marknadsläget**
 - **anpassa sig bättre** till förändringar på marknaden
 - se till att **priserna** i grossistledet och detaljhandeln **följer de priser som betalas till bönderna**
 - **anpassa tillgången** till efterfrågan
 - **sätta stopp för otillbörliga affärsmetoder**.
- Mjölkbönderna får **bättre förhandlingsmakt** eftersom de kan förhandla om priser och avtal som **medlemmar i en producentorganisation**.
- **Branschövergripande organisationer** som samlar aktörer från hela mejerikedjan ska bidra till
 - **bättre kunskap** om produktionen och marknaden
 - mer samordnad **forskning**
 - utbyte av bästa praxis inom **produktion och förädling**.

VEM GYNNAS OCH PÅ VILKET SÄTT?

- **Mjölkbönderna** – de får en **starkare förhandlingsposition** tack vare bättre avtal om mjölkleveranser och möjlighet att förhandla om priset kollektivt.
- **Hela mejerikedjan** – bönder, förädlingsföretag, distributörer och detaljhandlare gynnas alla av **större öppenhet och insyn**.

NÄR TRÄDER FÖRSLAGET I KRAFT?

- **2012, när Europaparlamentet och rådet har antagit förslaget.**